

Stoornissen in de wondgenezing

Auteur:	A.J.M. Baar
Vertaald/bijgewerkt:	
Nieuwsbrief:	1995
Pagina:	13
Jaargang:	11
Nummer:	5, congresnummer
Toestemming:	
Illustraties:	
Bijzonderheden:	abstract
Kernwoorden:	wondgenezing wondbehandeling infecties ulcus cruris littekens
Literatuur:	

Het proces van de wondgenezing is zeer complex. Het subtiële spel van actie en reactie tussen de diverse enzymen, groeifactoren en andere mediators geeft het fysiologisch gebeuren van de wondgenezing enerzijds voldoende flexibiliteit om ook in niet optimale omstandigheden goed te functioneren.

Anderzijds zijn er in de verschillende fasen van de wondgenezing door de complexiteit van de op elkaar inwerkende processen vele ontsporingmogelijkheden.

In het begin van de ontstekingsfase zijn er stoornissen in de bloedstolling. Zowel het niet tot staan komen van de bloeding als uitgebreide intravasale stolling zijn mogelijk. Later in deze fase kunnen infecties en abnormaal heftig verloopende ontstekingsreacties niet alleen voor locale problemen zorgen maar ook acuut levensbedreigend zijn. De “vleesetende” *Streptococcus Pyogenes* is daar het meest dramatische voorbeeld van.

In de granulatie- of proliferatiefase dient vaatrijk granulatieweefsel de basis te vormen voor ingroei van nieuwe bindweefsel en een bodem voor re-epithelialisatie. Stoornissen in bloedaanvoer of afvoer en onvoldoende voeding kunnen dit proces ernstig vertragen.

Een te snelle granulatie geeft vaak het boven het wondoppervlak woekerende zgn. “wild vlees”. Hierdoor is ingroei van epitheel vanuit de wondranden niet goed mogelijk. We zien dat tegenwoordig nogal eens bij met hydrocolloidverbanden afgedekte wonden.

Na vaak onbeduidende prikwondjes ontstaat bij kinderen en jonge volwassenen soms het granuloma pyogenicum.

In de remodeleringsfase zal proliferatie van collageenvezels afgeremd moeten worden.

Gebeurt dat onvoldoende, dan ontstaat een hypertrofisch litteken of soms een zeer moeilijk te behandelen keloïd.

Te geringe bindweefselvorming leidt bij chirurgische wonden in de acute fase tot open springen van het verse litteken en later tot geleidelijk breder worden van een oorspronkelijk fraai litteken. Onder spanning gehechte wonden na excisie van kleine huidtumoren op rug of extremiteiten zijn daarvan bekende voorbeelden.

In alle fasen van de wondgenezing kan verstoring van het normale genezingsproces continue belemmerd worden door doorbloedingsstoornissen van de weefsels. Belemmering van de aanvoer is de belangrijkste reden van het ontstaan en verergeren van een decubituswond.

Belemmerde afvoer is de hoofdoorzaak van het niet genezen van een ulcus cruris venosum.

Tenslotte kunnen eiwit- en energiearme voeding, gebrek aan specifieke nutriënten en het gebruik van bepaalde geneesmiddelen in alle fasen van de wondgenezing storend werken.

Voorbeelden daarvan zullen besproken worden.

Drs. A.J.M. Baar, dermatoloog. MCL. Leeuwarden.